

OPETUSMINISTERIÖN JA LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN TULOSSOPIMUS VUODELLE 2005

Tulossopimus pohjautuu vuosia 2003-2005 koskevaan tulossopimukseen sisältäen vuosia 2004 ja 2005 koskevat tarkistukset.

1. Lääninhallituksen tehtävä opetusministeriön aluehallintoviranomaisena

Lääninhallituksen sivistysosasto on valtion opetus- ja kulttuurihallinnon alueellinen asiantuntija sekä sivistyksellisen tasa-arvon että aluekehitysvaikutuksen edistäjä toiminta- ja tehtäväalueillaan yhteistyössä keskushallinnon ja aluetoimijoiden kanssa. Sen tehtävänä on edistää koulutus-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopolitiikan alueellista toteutumista informaatio-, arviointi- ja resurssiohjauksen keinoin.

Aluekehitysvaikutusta edistetään osallistumalla aktiivisena toimijana toiminta-alueen kehittämisohjelmien ja -strategioiden suunnitteluun, toteutukseen, rahoitukseen ja arviointiin sekä osaamistarpeiden alueelliseen ennakointiin ja osaamisen alueelliseen kehittämiseen. Aluekehitystä vahvistetaan integroimalla koulutuksen ja kulttuurin valtakunnallisia ja alueellisia kehittämisen painoalueita ja hyödyntämällä yhteistyö- ja sidosryhmäarvoverkostoja sekä suuntaamalla resursseja alueiden kilpailukykyä ja yhteistoimintaetua lisääviin hankkeisiin oppivien alueiden luomiseksi.

Peruspalveluja arvioidaan sivistyksellisten perusoikeuksien, peruspalvelujen saavutettavuuden ja tasa-arvon toteutumisen lähtökohdista tuottamalla arviointi- ja vertailutietoa kansallisen ohjauksen ja peruspalvelujen paikallisen kehittämisen tueksi.

Lääninhallitus toimii kaksikielisenä ja monialaisena verkosto-organisaationa tuottaen palveluja pääosin hajautetusti Turun toimipaikassa, Jyväskylän, Tampereen ja Vaasan alueellisissa palveluyksiköissä sekä Porin toimistossa.

2. Toimintaympäristön kuvaus ja kehityssuunta

Länsi-Suomen läänin väestön määrä oli vuoden 2003 lopussa 1 848 269 henkilöä. Väestömäärä on ollut nousussa vuodesta 1998 alkaen. Lääni koostuu 204 kunnasta, 7 maakunnasta ja 6 TE-keskusalueesta ja 34 seutukunnasta. Kuntien määrä on vähennemässä monien vireillä olevien kuntaliitosten myötä. Vuonna 2005 läänin alueella toteutuu viisi kuntaliitosta.

Väestöltään kasvavia maakuntia ovat Pirkanmaa (+3.339 henkilöä), Varsinais-Suomi (+1.476) ja Keski-Suomi (+ 1.004) ja Pohjanmaa (+ 105). Supistuvia ovat Satakunta (- 639), Etelä-Pohjanmaa (- 151) ja Keski-Pohjanmaa (-90).

Koko maan keskimääräistä (indeksiluku 289, v. 2002) korkeampi koulutustaso on Pirkanmaan maakunnassa (293) ja keskimääräistä alhaisempi muissa maakunnissa. Koulutustaso on noussut vuoteen 2001 verrattuna kaikissa maakunnissa.

Työttömiä oli (IX /2004, TM) yhteensä 96.082 henkilöä ja työttömyysaste 10,5 %. Keskimääräistä suurempi työttömyysaste oli Satakunnan (13,3), Keski-Suomen (12,9) sekä Pirkanmaan (11,5) TE-keskusalueilla ja alhaisempi Pohjanmaan (7,8),

Etelä-Pohjanmaan (8,2) sekä Varsinais-Suomen (9,2) TE-keskusalueilla. Nuorten työttömien määrä on pysynyt läänissä edelleen korkeana.

Huoltosuhte on läänissä 1,37, joka on jonkin verran maan keskiarvoa korkeampi. Maakunnittain huoltosuhte vaihtelee 1,27:sta (Varsinais-Suomi) 1,51:een (Keski-Suomi).

Läänissä toimii 1.491 (-46) perusasteen oppilaitosta, joissa syksyllä 2003 oli 209.888 (+968) oppilasta. Lukioita ja lukio-opetusta antavia oppilaitoksia on 178, joissa vastaavana ajankohtana oli 46.582 (-1.527) opiskelijaa. Toisen asteen ammatillisia oppilaitoksia on 111 (ei muutosta), joiden perustutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijamäärä oli tammikuussa 2003 yhteensä 45.042 (+1.534). Ammattikorkeakouluja läänissä toimii 9, joissa opiskelijoita tammikuussa 2003 oli 32.180 (+862). Yliopistojen määrä on 7, joissa opiskelijoita v. 2002 oli 69.833 (+3.536).

Läänissä toimii 432 kirjastoa, 66 kirjastoautoa sekä 4 778 pysäkkiä. Vuonna 2003 kirjastoihin tehtiin yhteensä 22.866.605 käyntiä. Kirjastojen kokonaislainaus oli 39 380 782.

Liikuntapaikkoja läänissä on 11 021 (+ 31).

Läänissä on 72 nuorten työpajaa, 430 kunnallista nuorisotilaa ja 68 nuorten leirikeskusta.

3. Lääninhallituksen keskeiset strategiset tavoitteet vuosille 2003 – 2005

- * Lääninhallitus kehittää yhdessä opetusministeriön kanssa opetustoimeen, kirjastoihin ja liikuntapalveluihin sekä nuorten aktiiviseen kansalaisuuteen, sosiaaliseen vahvistamiseen ja elinolojen parantamiseen liittyvää peruspalvelujen arviointia. Lisäksi se seuraa sekä poikkihallinnollisesti että toimialakohtaisesti asianomaisten palvelujen toteutumista osana kansalaisten peruspalveluja.
- * Lääninhallitus seuraa ja arvioi koulutus- ja kulttuuripalvelujen tasapuolista tarjontaa ja toteutusta läänin eri alueilla.
- * Lääninhallitus toimii aktiivisena yhteistyökumppanina vahvistettaessa läänin väestön ja oppivien organisaatioiden hyvinvoinnin, osaamisen ja innovaatioiden kehittymistä.
- * Lääninhallitus tukee koulutuksen ja kulttuurin alueellista vaikuttavuutta kohdentamalla sille osoitettuja kansallisia ja alueellisia resursseja sekä EU-rakennerahastovaroja koulutusta ja työelämää lähentäviin sekä aluetaloutta edistäviin ja omaleimaisiin kulttuurin arvoja syventäviin hankkeisiin.
- * Lääninhallituksen sivistysosastoa kehitetään alueellisena koko sivistyshallinnon asiantuntijaviranomaisena.

4. Perustehtävät ja tavoitteet

Lääninhallituksen sivistystoimen perustehtäviä määräävät säädökset on lueteltu liitteessä 1.

4.1. Sivistystoimen peruspalvelujen toimintaedellytysten kehittäminen ja peruspalvelujen toteutumisen arviointi sekä koulutus- ja kulttuuripoliittisen tasa-arvon edistäminen läänin alueella.

Yhteiset tavoitteet

Lääninhallitus tukee seuranta- ja arviointiohjauksen keinoin kansallisen koulutus-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopolitiikan alueellista toteutumista niin, että sivistykselliset peruspalvelut toteutuvat mahdollisimman tasa-arvoisesti läänin eri osissa.

Lääninhallitus kehittää arviointi-, seuranta- ja palautejärjestelmiä palvelemaan opetushallintoa sivistyksellisten peruspalvelujen kehittämisessä.

Lääninhallitus kehittää sähköisiä palvelujaan julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta JUHTAn suositusten mukaisesti.

Lääninhallitus arvioi peruspalveluja sovitun arviointisuunnitelman mukaisesti. Arvioinnin keskeiset teemat on nimetty toimialakohtaisten tavoitteiden kohdalla. Poikkihallinnollisista kohteista sovitaan vuosittain eri ministeriöiden kesken. Arviointi valmistellaan yhteistyössä opetusministeriön kanssa. Arviointi tehdään yhteisesti sovituin mittarein ja kriteerein.

Tulos: Lääninhallituksen tekemän peruspalvelujen arviointikohteet on kirjattu pidempiaikaiseen arviointisuunnitelmaan (TTS-kausi). Lääninhallituskohtaiset peruspalvelujen arviointiraportit toimitetaan 15.3. mennessä opetusministeriölle. Läänikohtaisten raporttien lisäksi lääninhallitukset tekevät yhteisen tiivistelmän arvioinnin keskeisistä tuloksista opetusministeriön toimintakertomusta varten 15.3. mennessä sekä koosteen peruspalvelujen arvioinnin keskeisistä tuloksista opetusministeriölle 15.5. mennessä. Lääninhallitus on tiedottanut aktiivisesti arvioinnin tuloksista yhteistyö- ja sidosryhmille; arviointien tulokset ovat läänin väestön ja tiedotusvälineiden helposti saatavilla julkaisuina ja internetistä. Lääninhallituksen suorittaman hallinnollisen seurannan kautta tulevaa tietoa on hyödynnetty peruspalveluja kehitettäessä sekä tehtävissä arvioinneissa.

Toimialakohtaiset tavoitteet

Koulutuksen toimialue

Peruspalvelujen arviointi

Lääninhallitus arvioi perusopetuksen alueellista saavutettavuutta koulutuksen tasa-arvon ja laadun näkökulmasta. Vuoden 2005 arviointiin liittyen selvitetään, miten kunnissa on valmistauduttu tulevien vuosien oppilaskehitykseen oman kunnan sisällä ja yhdessä naapurikuntien kanssa. Kouluverkon kehittymistä tarkastellaan myös koulujen lakkauttamisten ja uusien koulujen perustamisen näkökulmasta. Lisäksi seurataan kuljetusoppilaiden määrän kehitystä.

Lääninhallituksen raporteissa seurataan perusopetuksen jälkeistä koulutukseen sijoittumista. Vuonna 2005 seurataan lisäksi lukion ja ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden henkilöiden työhön ja jatko-opintoihin sijoittumista.

Vuonna 2005 lääninhallitus laatii koko maan kattavan syventävän erillisraportin oppilashuollon, järjestyksenpidon ja kurinpidon kehittymisestä vuosien 2001-2004 peruspalveluarviointien perusteella. Kaikkia lääninhallituksia koskeva raportti toimitetaan opetusministeriölle 31.8.2005 mennessä.

Tulos: Lääninhallitus on tuottanut vuosittain raportin, joka sisältää seuraavat asiakokonaisuudet

- perusopetuksen kouluverkon kehittyminen maakunnittain
- peruskoulun päättäneiden välitön sijoittuminen koulutukseen maakunnittain.

Raportissa esitetään kunkin asiakokonaisuuden osalta tilanne ja kehitys (kolmen vuoden aikasarja) lääninhallitusten yhteisesti sopimalla raportointimallilla.

Vuoden 2005 raporttiin sisältyy selvitys kuntien varautumisesta oppilaskehitykseen.

Vuoden 2005 raporttiin sisältyy selvitys ylioppilaiden sijoittumisesta jatko-opintoihin ja ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden sijoittumisesta työhön ja jatko-opintoihin.

Oppilashuoltoa ja järjestyksenpitoa koskevien säännösmuutosten vaikutusten vuosittainen seuranta on toteutettu osana peruspalvelujen arviointia siten, että kokonaisarviointiin tarvittavat tulokset ovat opetusministeriön käytettävissä hyvissä ajoin eduskunnan edellyttämän vuoden 2005 koulutuspoliittisen selonteon yhteydessä.

Mittarit: Osuus 7-12 vuotiaista, jotka asuvat 5 km säteellä vastaavien luokkasteiden opetusta antavista kouluista.
 Osuus 13-15 vuotiaista, jotka asuvat 5 km säteellä vastaavien luokkasteiden opetusta antavista kouluista.
 Koulutukseen hakeneiden, sijoittuneiden, toisen asteen koulutuksen ulkopuolelle jääneiden, lisäopetuksessa aloittaneiden sekä hakemattomien osuudet peruskoulun päättäneistä.
 Koulutukseen sijoittuneiden osuudet samana vuonna peruskoulun päättäneistä hakukohteen mukaan (lukioon hakeneet, ammatilliseen peruskoulutukseen hakeneet).
 Koulutukseen sijoittuneiden osuudet samana vuonna ylioppilastutkinnon suorittaneista hakukohteen mukaan (ammatilliseen koulutukseen, ammattikorkeakoulutukseen, yliopistokoulutukseen hakeneet).

Ammatillisen perustutkinnon (opetussuunnitelmaperusteisena) suorittaneiden sijoittuminen (työlliset, työttömät, opiskelijat, muut) läänin alueella maakunnittain (tilastokeskus) ja mahdollisuuksien mukaan työssäkäyntialueittain.

Oikeusturva

Lääninhallitus arvioi oikeusturvan tilaa ja toteutumista kansalaisten yhdenvertaisuuden ja sivistyksellisten perusoikeuksien näkökulmasta, antaa informaatio-ohjausta oikeusturvaan liittyvissä asioissa sekä käsittelee sille kuuluvat valitukset, oppilasarviointien oikaisupyynnöt, kantelut ja lausunnot nopeasti.

Oppilashuoltoa ja järjestyksenpitoa koskevien säännönmuutosten toimivuuden vuosittainen seuranta käynnistetään syksyllä 2004.

Tulos: On syntynyt analyysi oikeusturvan tilasta ja toteutumisesta läänin alueella lääninhallituksen ja hallinto-oikeuksien päätösten sekä lääninhallituksen antaman informaatio-ohjauksen näkökulmasta.

Mittarit: Vireille tulleiden lääninhallituksen ja hallinto-oikeuden valitusten, oppilasarviointien oikaisupyynnöiden ja kanteluiden sekä lausuntojen määrät maakunnittain ja oppilaitosmuodoittain.

Ratkaistujen lääninhallituksen ja hallinto-oikeuden valitusten, oppilasarviointien oikaisupyynnöiden ja kanteluiden sekä lausuntojen määrät, aiheet ja lopputulokset maakunnittain ja oppilaitosmuodoittain.
Annetun informaation määrä ja laatu.
Päätöksiin kuuluva keskimääräinen aika.

Tulosraportissa esitetään tilanne ja kehitys (kolmen vuoden aikasarja) lääninhallitusten yhteisesti sopimalla raportointimallilla.

Oppilaitosrakentaminen

Lääninhallituksen perustamishankkeiden informaatio-ohjauksessa, käsittelyssä ja lausunnoissa kiinnitetään erityistä huomiota turvalliseen, terveelliseen ja esteettömään opiskeluympäristöön sekä oppilaitosverkoston pedagogiseen ja taloudelliseen toimivuuteen. Hankevalmistelun laatutasoon kiinnitetään erityistä huomiota.

Maakunnallisilta liitoilta pyydetään lausunnot rakennushankkeiden rahoitussuunnitelmista. Oppilaitos-, kirjasto- ja liikuntapaikkarakentaminen yhteen sovitetaan.

Opetusministeriölle annetaan yleisarvio maakunnittain investointitarpeesta rahoitussuunnitelmaehdotuksista saadun tiedon perusteella tulossopimuskauden lopussa.

Lääninhallitus seuraa oppilaitosrakennusten tilan kehittymistä. Tietoa hyödynnetään myös peruspalvelujen arvioinnissa (perusopetuksen alueellinen saavutettavuus).

Tulos: Vuosittain on laadittu ja toimitettu määräajassa ministeriöön laadukkaat rahoitussuunnitelmaesitykset sekä hankesuunnitelmat lausuntoineen. Tulossopimuskauden lopussa on tehty yleisarvio ja kehittämissuunnitelmat.

Mittarit: Rahoitussuunnitelmaehdotukset/rahoitussuunnitelma – maakunnalliset kehitysarviot rakentamistarpeen määristä suhteessa oppilasikäluokkaan.

Yhteishaku ja ohjauspalvelut

Lääninhallitus toteuttaa alueellaan ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaun yhteistyössä opetushallituksen ja koulutuksen järjestäjien kanssa.

Lääninhallitus antaa informaatio-ohjausta hakeutumista, opiskelijaksi ottamista ja koulutustarjontaa koskevissa asioissa sekä kehittää ohjauspalveluja yhteistyössä alueen ohjausverkoston kanssa edistämällä koulutustakuun toteutumista. Lääninhallitus osallistuu yhteishaun sähköisen haku- ja valintaprosessin kehittämiseen.

Tulos: Yhteishaku ja siihen liittyvä informaatio-ohjaus on toteutettu hakijoiden oikeusturvasta huolehtien hallinnollisten säädösten ja aikataulujen mukaisesti.

Vuonna 2005 on osallistuttu sähköisen haku- ja valintaprosessin suunnitteluun. Yhteishaun tilastotuotantoa on kehitetty yhteistyössä opetushallituksen kanssa.

Mittarit: Perusopetuksen päättöluokkalaisten, koulutukseen hakeneiden, hakeuttomien ja perusopetuksen ulkopuolisten hakijoiden määrä maakunnittain.

Aloituspaiikkojen, koulutukseen hakeneiden ja valittujen määrät sekä vapaitten aloituspaiikkojen osuus aloituspaiikoista.

Aloituspaiikkojen suhde perusopetuksensa päättävien ikäluokkaan maakunnittain ja koulutusaloittain.

Koulutus- ja tiedotustilaisuuksien määrät ja osallistujamäärät.

Tulosraportissa esitetään tilanne ja kehitys (kolmen vuoden aikasarja) lääninhallitusten yhteisesti sopimalla raportointimallilla.

Kirjastotoimi

Tavoitteena on edistää kirjastolainsäädännön ja kirjastopoliittisen ohjelman tavoitteiden pohjalta kansalaisten tarvitsemien kirjasto- ja tietopalvelujen kehittämistä siten, että palvelujen tasavertainen saatavuus turvataan.

Kirjasto- ja tietopalvelujen saavutettavuus ja laatu

Vuosi 2004

Osana peruspalvelujen arviointia arvioidaan kirjastojen digitaalisen aineiston tarjontaa ja käyttöä kirjastoissa sekä kuntien yhteistyötä digitaalisen aineiston hankinnassa.

Tulos: On tuotettu raportti tarjonnan määrästä ja sisällöstä sekä digitaalisen aineiston hankintaan ja käyttöön liittyvistä koetuista ongelmista ja mahdollisista ratkaisuehdotuksista

- Mittarit: Tietolähteinä yleisten kirjastojen tilastotietokanta ja erillinen kysely kirjastoille.
- digitaalisen aineiston määrä muotoryhmittäin
 - käyttö muotoryhmittäin
 - sanallinen selostus aineiston sisällöllisistä piirteistä sekä hankintaan ja käyttöön liittyvistä ongelmista ja hyvistä käytännöistä
 - kirjastojen käytössä olevien tietoliikenneyhteyksien ja asiakaspääteiden laatu ja määrä

Vuosi 2005

Osana peruspalvelujen arviointia arvioidaan kirjastojärjestelmiä ja niiden standardinmukaisuutta sekä kirjastojen verkko- ja mobiilipalveluja. Samoin arvioidaan kuntien yhteistyötä kirjastojärjestelmien hankinnassa ja ylläpidossa.

- Tulos: On tuotettu raportti käytössä olevista kirjastojärjestelmistä sekä erilaisista verkko- ja mobiilipalveluista.

- Mittarit: Tietolähteenä erillinen kysely kirjastoille
- käytössä olevat kirjastojärjestelmät ja kuntayhteistyö
 - verkko- ja mobiilipalvelut

Nuorisotoimi

Peruspalvelujen arviointi ja nuorten elinolot

Lääninhallitus seuraa nuorten aktiivikansalaisuuden, sosiaalisen vahvistumisen ja elinolojen kehittymistä sekä tuottaa vuonna 2004 nuorten elinoloa koskevan arvion nuorten elinoloindikaattorien ja muiden erikseen sovittavien selvitysten/arviointien pohjalta.

Lääninhallitus arvioi vuonna 2005 kunnallisen nuorisotyön tilaa ja kehitystä sekä valtiotason hallinnon toimenpiteiden vaikutuksia nuoriin maakunnittain ja mahdollisuuksien mukaan seutukunnittain alueellisen tasa-arvon ja laadun näkökulmasta.

Lääninhallitus arvioi vuosittain nuorten työpajatoimintaa osana nuorten sosiaalisen vahvistamisen toimintajärjestelmää.

3.-9. -luokkalaisten iltapäiväkerhotoiminta arvioidaan vuonna 2005 eduskunnalle vuonna 2006 annettavaa selontekoa varten.

- Tulos: Peruspalvelujen arviointiraportti vuosittain 15.3. mennessä.

- Mittarit: Peruspalvelujen arviointiin liittyvät indikaattorit määritellään tarkemmin erillisissä neuvotteluissa.

Liikuntatoimi

Peruspalvelut

Lääninhallitus edistää eri ohjauskeinoin lasten ja nuorten kasvua, väestön hyvinvointia ja terveyttä tukevan liikunnan toimintaedellytyksiä. Liikunnan peruspalveluina tulossopimuskauteina painottuvat 3.-9. -luokkalaisten koululaisten liikunnallisen, iltapäivisin tapahtuvan toiminnan kehittämisen tukeminen sekä terveyttä edistävän liikunnan tarjontaedellytyksinä eri ikäryhmien tarpeisiin soveltuvien lähiliikuntapaikkojen tukeminen.

Lääninhallituksen apuna liikuntatoimen asioita käsiteltäessä toimii neljä alueellista liikuntaneuvostoa.

Peruspalvelujen arviointi

Lääninhallitus arvioi liikunnan peruspalvelujen saatavuutta ottaen huomioon liikuntalain tavoite, jonka mukaan mahdollisimman monen tulisi voida harrastaa liikuntaa omista lähtökohdistaan. Samalla tulee ottaa huomioon tasa-arvon ja palvelujen laadun vaatimukset. Arviointikohteina tulossopimusvuosina ovat lähiliikuntapaikat sekä kuntoradat. Lääninhallituksilta odotetaan aloitteita peruspalvelujen saatavuuden edelleen kehittämiseksi.

Vuoden 2005 peruspalvelujen arviointikohde on kuntien liikuntapaikkojen käyttömaksupolitiikka. Arvioinnin rajauksesta sovitaan erikseen opetusministeriön kanssa.

Lääninhallitus osallistuu valtion liikuntaneuvoston ohjeiden mukaisesti valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutusten arviointiin läänin osalta.

Tulos: Peruspalvelujen arviointiraportti
Valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutusten arviointi valtion liikuntaneuvoston kanssa sovitulla tavalla.

Mittarit: Peruspalvelujen arviointiin liittyvät indikaattorit määritellään tarkemmin erillisissä neuvotteluissa.

Tietotuotanto

Lääninhallitus osallistuu liikuntapaikkojen tietojärjestelmän (LIPAS) kehittämiseen, alueellisen koulutuksen järjestämiseen sekä tietojen kokoamiseen ja analysointiin.

Lääninhallitus huolehtii ohessa määriteltujen, liikuntatoimen tilaa kuvaavien indikaattorien tietoperustan hankkimisesta ja ylläpitämisestä.

Tulos: Ajantasainen LIPAS-järjestelmä
Kehittämissuunnitelma ja toimenpide-esitykset

Investointihankkeet

Lääninhallitus myöntää avustuksia liikuntapaikkojen perustamishankkeisiin, antaa lausunnon ministeriön päätösvaltaan kuuluvista rakentamisavustushakemuksista ja laatii rahoitussuunnitelmaesityksen painopisteenä lasten ja nuorten lähiliikuntapaikat sekä kunto- ja terveystoiminnan edellytysten parantaminen. Rakentamispolitiikassa tavoitellaan poikkihallinnollisia ratkaisuja.

Tulos: Vuosittain on tehty laadukkaat hankelausunnot ja rahoitussuunnitelma sekä tulossopimuskauden lopussa yleisarvio ja toimenpide-ehdotukset. Harkinnanvaraiset avustukset on myönnetty perustamishankkeisiin vuosittain opetusministeriön antaman määrärahan ja painopisteiden puitteissa.

Mittarit: Rahoitussuunnitelmaesitykset
Hankesuunnitelmalausuntojen ja valtionosuushakemusten määrä
Avustusten määrä: (kielteiset/myönteiset) kpl ja euroa/maakunta ja asukas.

Taiteen toimialue

Alueellisen taidetoimikunnan hallintohenkilöstö toimii palvelussuhteessa lääninhallitukseen siten kuin erikseen säädetään. Alueellisen taidetoimikunnan toimisto- ja tilinpitotehtävät hoidetaan lääninhallituksessa.

Lääninhallituksen ja alueellisten taidetoimikuntien yhteistyötä kehitetään. Taidetoimikuntien henkilöstön taidetta koskeva monipuolinen asiantuntemus on vuorovaikutteisesti käytettävissä kaikessa koko sivistyselämää koskevassa suunnittelussa, päätöksenteossa ja arviointitoiminnassa. Yhteistyön kehittämisessä otetaan huomioon myös eri tahojen asiantuntemuksen käyttö lääninhallituksessa muidenkin ministeriöiden kanssa tekemien tulossopimusten pohjalta.

4.2. Alueellisen kehityksen, osaamisen ja hyvinvoinnin (= inhimillisen, osaamis- ja sosiaalisen pääoman sekä rakenteellisen pääoman) edistäminen.

Yhteiset tavoitteet

Kansallisen koulutus-, kirjasto-, nuoriso- ja liikunta- sekä muun kulttuuripolitiikan toteutumista edistetään informaatio-ohjauksen keinoin vahvistamalla asiantuntijuutta ja osaamista sekä aktivoimalla toimialojen verkostoitumista alueiden tasapainoisen kehittämisen tukemiseksi.

Lääninhallitus osallistuu opetusministeriön ohjauksen mukaisesti seutuyhteistyökeiluun, aluekehittämislakiin liittyvien asioiden, kuten maakuntaohjelmien ja toteuttamissuunnitelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon sekä valtion toimintojen alueellistamisen valmisteluun ja yhteydenpitoon opetusministeriön hallinnonalalla yhdessä toimialueen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.

Rakennerahastotoiminta

Lääninhallitus vastaa opetusministeriön sille osoittamilla rakennerahastovaroilla ja niitä vastaavilla valtion rahoitusosuuksilla varojen käyttöä koskevien ehtojen mukaisesti hankkeiden rahoituspäätösten valmistelusta, rahoituksen myöntämisestä, hankkeiden maksatuksista, seurannasta ja valvonnasta, hankkeiden tarkastuksesta ja varojen mahdollisesta takaisinperinnästä.

Rakennerahastohankkeita rahoittamalla lääninhallitus nostaa alueen osaamistasoa, parantaa oppi- ja kulttuurilaitosten laatua/toimintaa, edistää nuorten sitoutumista ja sijoittumista yhteiskuntaan, koulutukseen ja työelämään sekä edistää alueen oman leimaisen kulttuurin kehittämistä.

Taiteen toimialue

Päätettäessä opetusministeriön hallinnonalaan kuuluvista rakennerahasto- ja Interreg-yhteisöalahankkeista, joissa on kulttuurillinen ulottuvuus, on taidetoimikunnan toimialan osalta kuultava alueellista taidetoimikuntaa. Kulttuuriperintöä koskevissa asioissa on kuultava Museovirastoa tai maakuntamuseota.

Tulos: Aluekehittämistä tukevan osaamisen vahvistuminen sekä verkostoitumisen aktivoiminen ja monipuolistuminen Alueellisen hyvinvoinnin ja osaamispääoman lisääntyminen.

Alueohjelmärahoituksesta 10 % on kohdistunut ylimaakunnallisiin hankkeisiin.

Lääninhallituksen päätöksillä vuosittaiset myöntövaltuudet on sidottu 100 %:sti vuoden loppuun mennessä.

Vuosittaista EU-rahoituskehystä vastaava määrä tulee olla maksettuna rahoituskehysvuoden (n) ja sitä seuraavan kahden vuoden aikana.

Hankkeiden sitoumus- ja maksatustiedot tallenetaan IRIS-järjestelmään viimeistään kymmenen päivän kuluttua tapahtumasta. Hankkeiden seurantatiedot viedään IRIS-järjestelmään 1. seurantajakson osalta elokuun loppuun mennessä ja 2. seurantajakson osalta helmikuun loppuun mennessä.

Maksutapahtumien täsmäyttäminen IRIS-järjestelmän ja kirjanpidon välillä tehdään kuukausittain kirjanpidon sulkemisen jälkeen. Viranomaisen säilyttää täsmäyttämiseen liittyvät dokumentit kolmen vuoden ajan komission ohjelman sulkemisen jälkeen tapahtuvasta loppuerän maksusta lukien, jotta toimenpide voidaan myöhemmin todentaa (yleisasetus N:o 1260/1999, 38 artikla kohta 6).

Mittarit: Vuosiraportit ohjelmittain
Ylimaakunnalliset hankkeet
Ohjelmärahoituksen sidontaprosentit
Maksatusten varmennukset (ESR, EAKR)
IRIS- järjestelmässä olevien tietojen ajantasaisuus

Toimialakohtaiset tavoitteet

Koulutuksen toimialue

Ammatillinen koulutus

Lääninhallitus tuottaa erillisselvityksen ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkon muutoksista ja arvion muutostarpeesta maakunnittain 30.9.2005 mennessä.

Koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi

Lääninhallitus toimii alueellisen kehittämisen edellyttämien osaamistarpeiden asiantuntijana osallistumalla koulutus- ja osaamistarpeiden valtakunnalliseen ja alueelliseen ennakointiin yhteistyössä koulutuksen järjestäjien ja muiden aluevaikuttajaorganisaatioiden kanssa tavoitteena työelämän tarpeita vastaavan osaamiskehityksen edistäminen.

Lääninhallitus laatii tiiviin alueellisen arvion vuosille 2003-2008 hyväksytyssä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa ja sen nojalla opetusministeriön 12.5.2004 päättämässä koulutustarjonnan alueellisen tasapainon parantamista koskevassa asiakirjassa asetetuista vuoden 2008 koulutustarjonnan tavoitteista. Tehtävänä on erityisesti arvioida vuosien 2003-2005 yhteiskunta-, talous- ja työvoimakehityksen sekä siihen pohjautuvan keskipitkän aikavälin näköalojen vaikutuksia päätettyyn ja suunniteltuun koulutustarjontaan vuonna 2008. Arvioissa pyritään vastaamaan kysymykseen, ovatko eri sektoreille (am, amk ja yo) asetetut tavoitteet alimitoitettuja tai ylimitoitettuja taikka kohdallaan. Mahdolliset muutostarpeet perustellaan lyhyesti. Mahdolliset vaikutukset aikuiskoulutuksen mitoitukseen tuodaan erikseen esille. Maakunnittain tehtävät arviot laaditaan yhteistyössä maakuntien liittojen kanssa. Lääninhallitusten raportti, jonka laajuus voi olla enintään 2-3 liuskaa maakuntaa kohden, toimitetaan opetusministeriölle 30.9.2005 mennessä. Maakuntien liittojen arviot liitetään esitykseen.

Tulos: Alueellisen ennakointijärjestelmän syntyminen.
Viranomaisten välisen yhteistyön tiivistyminen ja työnjaon selkiytyminen.

Lääninhallituksen arvio vuosien 2004-2005 yhteiskunta, talous- ja työvoimakehityksen vaikutuksista Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa ja opetusministeriön 12.5.2004 kirjeessä asetettuihin koulutustarjonnan tavoitteisiin.

Täydennyskoulutus

Lääninhallitus järjestää opetushenkilöstön täydennyskoulutusta sovittujen ajankohtaisten koulutuspoliittisten painopisteiden mukaisesti. Toiminnassa otetaan huomioon koulutuksen valtakunnallisten ja alueellisten toteuttajien tarkoituksenmukainen työnjako. Lääninhallituksen järjestämän koulutuksen tavoitteena on edistää opetushenkilöstön osamista, ja tasa-arvoa sekä tukea alueellisia ja valtakunnallisia kehittämishankkeita.

Täydennyskoulutuksen vaikuttavuuden tehostamiseksi ja alueellisen oppimisen edistämiseksi lääninhallitus hyödyntää alueellaan eri koulumuotoja edustavaa ja aktiivisesti toimivaa yhdyshenkilöverkostoa.

- Tulos:** Asiakaslähtöinen, asiantunteva ja ajanmukainen lisäkoulutus opetus-toimen henkilöstölle. Koulutuksen suunnittelussa on tehty alueellista yhteistyötä eri organisaatioiden kanssa.
- Mittarit:** Koulutustilaisuuksien määrä (lkm) ja kesto (pv) ja niiden jakautuminen painoalueilla ja alueellisesti.
Osallistujien lukumäärä ja sen jakautuminen eri koulutuspoliittisesti merkittävillä alueilla ja taustaorganisaation mukaan (esiopetus, peruskoulu, lukio, ammatillinen peruskoulutus, ammatillinen aikuiskoulutus, vapaa sivistystyö ja muu).
Tuotettujen koulutettavapäivien määrä (ktpv).
Laadulliset kuvaukset vuosittain sovituista teemoista (vuonna 2005: arvio siitä, miten järjestetyssä lisäkoulutuksessa on huomioitu yhteistyö alueen eri oppilaitosten ja niiden ylläpitäjätahojen kanssa, sekä siitä miten koulutuksessa käsiteltyjen asioiden liittyminen paikallisiin tai oppilaitoskohtaisiin, alueellisiin tai kansallisiin kehitys- ja tutkimushankkeisiin on varmistettu).

Lääninhallituksen keräämä muu oma vapaamuotoinen palaute lisäkoulutuksesta ja yhteenveto asiakaspalautteesta.

Tulosraportissa esitetään tilanne ja kehitys (mahdollisuuksien mukaan kolmen vuoden aikasarja) lääninhallitusten yhteisesti sopimalla raportointimallilla. Opetusministeriölle toimitetaan määrällinen puolivuosiskat-saus 31.8.2005. Vuosiraportti sisällytetään tulosraporttiin. Länsi-Suomen lääninhallitus laatii kaikkia läänejä koskevan yhteenvedon.

Aikuiskoulutus

Lääninhallitus laatii yhteistyössä alueen TE-keskusten ja julkisesti rahoitetun aikuiskoulutuksen järjestäjien (ammatillinen aikuiskoulutus, yliopistot ja ammattikorkeakoulut, vapaan sivistystyön oppilaitokset) kanssa aikuiskoulutuksen vaikuttavuutta koskevan alueellisen toimenpideohjelman, johon sisältyy arvio alueen elinkeinoelämän ja aikuisväestön koulutustarpeista, koulutustarjonnasta ja sen kehittämistarpeista. Länsi-Suomen lääninhallitus laatii valtakunnallisen yhteenvedon.

Lääninhallitus osallistuu opetusministeriön ohjeiden mukaisesti aikuisväestön koulutustason kohottamisohjelman toimeenpanoon vuosina 2003-2007 tarkoitusta varten momentilta 29.26.34 Valtionavustus aikuisten koulutustason kohottamisohjelmaan tilijaot-telussa osoitettavalla määrärahalla. Lääninhallitus huolehtii lisäksi ohjelman ja rakenne-rahastohankkeiden tarkoituksenmukaisesta yhteensovittamisesta opetusministeriön oh-jeiden mukaisesti.

- Tulos:** Aikuiskoulutuksen vaikuttavuutta koskeva alueellinen toimenpideohjel-ma 29.4.2005 mennessä.
Ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien määrä on vähentynyt lää-nin alueella (seuranta Noste-ohjelman seurannassa).

Kirjastotoimi

Lääninhallitus edistää yleisten kirjastojen palvelujen kehittämistä ja aktivoi kuntia, seutukuntia ja maakuntia yhteistyöhön kirjastopalvelujen saavutettavuuden ja laadun turvaamiseksi.

Lääninhallitus vastaa yleisten kirjastojen valtakunnallisen tilastotietokannan alueellisen osion tuottamisesta sekä osallistuu tilastotietokannan ylläpitämiseen ja kehittämiseen kuntien päätöksenteon ja itsearviointin sekä kansallisen päätöksenteon, lainsäädännön ja arvioinnin tueksi. Tilastoihin pohjautuva kirjastotoiminnan alueellinen vuosiarviointi tehdään käyttäen mittareina yhteisesti sovittuja tunnuslukuja.

Osana valtakunnallista arviointityötä lääninhallitus suorittaa alueellaan kunta-arvioiteja. Lääninhallitus toimittaa kunnalle arviointikäynnin palauteraportin. Palauteraportti lähetetään myös tiedoksi opetusministeriölle.

Lääninhallitus edistää kirjastopalvelujen saatavuutta ja laatua tukemalla informaatio-ohjauksella kuntien yhteisten kirjastolaitosten muodostamista.

Lääninhallitus edistää ajanmukaisten ja laadukkaiden kirjastotilojen ja kirjastoautojen saamista alueelleen.

Lääninhallitus tukee kirjastojen sisältötuotanto-, kehittämis- ja kokeiluhankkeiden sekä EU-ohjelmiin liittyvien hankkeiden toteutumista alueellaan. Tulossopimuskauden lopussa yleisarvio toteutuneiden hankkeiden tuloksista ja vaikuttavuudesta.

Lääninhallitus tukee kirjastohenkilöstön ammatillisen osaamisen täydentymistä ja uudistumista painoalueena pienet ja keskisuuret kunnat.

Tulos: Kirjastopalvelut ovat kehittyneet osana alueellista kehitystä, osaamista ja hyvinvointia.

On tehty vuosittain investoinneista laadukkaat hankelausunnot ja rahoitussuunnitelma sekä tulossopimuskauden lopussa yleisarvio ja toimenpide-ehdotukset.

Mittarit: Tilastokannan alueellinen osa tuotettu ja vuosiarviointi tehty. Kirjastotoiminnan vuosiarvioinnin yhteydessä käytettävät tunnusluvut:

- palvelupaikkojen saavutettavuus (kirjastoverkko)
- kirjastojen toimintakulut/asukas
- henkilötyövuodet /1000 asukasta
- kirjahankinta/1000 asukasta
- muun aineiston hankinta /1000 asukasta
- lainoja/asukas
- fyysisiä käyntejä/asukas

Kunta-arviointien määrä. Ohjaukseyntien ja kokousten määrä ja aiheet /tulokset.

Sanalliset tapauskohtaiset selvitykset.

Investointien rahoitussuunnitelmaan tehtyjen ehdotusten määrä.

Hankesuunnitelmalausuntojen ja valtionosuushakemusten määrä.

Investointeja koskevien kuntakäyntien ja kokousten määrä.

Lausuntoa edellyttävien hankehakemusten määrä (ryhmittäin).

Päätöstä edellyttävien hankehakemusten ja -päätösten määrä (ryhmitäin).

Omat koulutustilaisuudet: määrä, sisällöt, osallistujamäärä, palaute.

Osallistuminen alueellisen täydennyskoulutuksen suunnitteluun/yhteistyöhöihin. Matka-avustusten määrä, kohdentuminen, vaikuttavuus.

Nuorisotoimi

Nuorten elinolojen parantamiseksi sekä edellytysten luomiseksi nuorten omalle toiminnalle lääninhallitus kehittää nuorten työpajatoimintaa, koululaisten iltapäivätoimintaa ja ehkäisevää päihdetyötä, aktivoi kuntia/seutukuntia lapsi- ja nuorisopoliittisten ohjelmien laadintaan ja niiden toimeenpanoon, tukee nuorten osallistumisjärjestelmien ja kulttuuritoiminnan kehittämistä, edistää nuorten liikkumismahdollisuuksia ja kansainvälistymistä, tarjoaa asiantuntija- ja koulutuspalveluja sekä osallistuu nuorisotalon kansainväliseen toimintaan.

Lääninhallitus parantaa nuorten elinoloja tukemalla elinoloverkostojen perustamista informaatio-ohjauksella ja tukee nuorten sosiaalista vahvistamista tiedotustoiminnalla, kehittämishankkeita aktivoimalla ja koordinoimalla yhteistyössä valtakunnallisten nuorisokeskusten, kuntien, seutukuntien ja järjestöjen kanssa.

Lääninhallitus kehittää nuorten työpajatoimintaa hankerahoituksella ja ohjauksella, valmistelee ja ratkaisee työpajahakemukset (kansalliset sekä ESR Tavoite 3-ohjelman ja 1-ohjelman pajat) sekä arvioi työpajatoiminnan vaikuttavuutta.

Lääninhallitus kehittää koululaisten iltapäiväkerhotoimintaa rahoittamalla, ohjaamalla ja arvioimalla 3.-9. luokkalaisten iltapäiväkerhojen toimintaa. Toimintaa kehitetään yhdessä kuntien nuorisot-, liikunta- ja koulutoimen sekä kolmannen sektorin kanssa.

Opetusministeriö osoittaa lääninhallitusten käyttöön alueellisen kehittämismäärärahan. Määräraha on tarkoitettu myöntämään avustuksena kunnille, järjestöille sekä muille nuorisotyön alueella työskenteleville yhteisöille nuorisotoiminnan ja -työn kehittämishankkeisiin lääninhallitusten toimesta. Opetusministeriö antaa lääninhallituksille tarkemmat avustusohjeet määrärahan osoittamisen yhteydessä.

Lääninhallitus tukee nuorten yhteiskunnallista osallistumista sekä edistää kulttuurista nuorisotyötä, varsinkin Nuori kulttuuri aluetapahtumia.

Lääninhallitus järjestää syksyllä 2005 uuden Nuorisotalon toimeenpanoon liittyviä alueellisia tilaisuuksia yhteistyössä opetusministeriön kanssa.

Tulos: Alueellisen kattavuuden, tasa-arvoisuuden ja toiminnan laadun paraneminen sekä poikkihallinnollisuuden lisääntyminen nuorten elinoloverkostoissa, nuorten työpajatoiminnassa ja koululaisten iltapäiväkerhotoiminnassa.
Alueellisen tasa-arvoisuuden ja toiminnan laadun paraneminen sekä poikkihallinnollisuuden lisääntyminen koululaisten iltapäivätoiminnassa.

Mittarit: Lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelmat (on/ei, 2005)
 Nuorten työpajatoiminnan kattavuus/palvelutarjonta, 2005
 Nuorten kansalaistoimintaa edistävät osallistumisjärjestelmät
 * EU:n nuorisotoiminta-ohjelmaan osallistuminen 2005
 * Nuorten tiedotus- ja ohjauspisteet 2005
 * Koululaisten iltapäiväkerhotoiminnan kattavuus/palvelutarjonta 2005

Mittaristosta sovitaan tarkemmin lääninhallitusten ja opetusministeriön välisessä jatkovalmistelussa.

Liikuntatoimi

Hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämiseksi sekä lasten ja nuorten kasvun tukemiseksi lääninhallitus osallistuu alueellisesti tasapainoisten ja väestön tarpeista lähtevien liikunnan edellytysten luomiseen tukemalla liikuntapaikkarakentamista ja koululaisten liikunnallisen iltapäivätoiminnan kehittämishankkeita.

Lääninhallitus järjestää alueellaan koulutusta sekä tarjoaa asiantuntevaa ohjausta liikuntapaikkojen rakennusteknisessä suunnittelussa ja valtionapuun liittyvissä kysymyksissä. Ohjauksessa korostetaan turvallisuuden, tasa-arvon, ympäristön kestävä kehityksen ja kansalaistoiminnan arvoja.

Lasten hyvinvoinnin lisäämiseksi, yksinäisten iltapäivien vähentämiseksi ja liikunnanharrastuksen lisäämiseksi lääninhallitus tukee liikunnallisen iltapäivätoiminnan järjestäjiä myöntämällä avustuksia paikallisille kehittämishankkeille ja informaatio-ohjauksella. Toimintaa kehitetään yhdessä Nuori Suomi järjestön ja SLU -aluejärjestöjen sekä kuntien liikunta-, nuoriso- ja koulutoimen kanssa. Tavoitteena on luoda uusia toimintamalleja ja organisointivaihtoehtoja, joita voidaan soveltaa yleisesti kuntatasolla ja vakiinnuttaa niitä normaaliaksi toiminnaksi.

Lääninhallitus osallistuu terveyttä edistävän liikunnan kehittämiseen. Terveyttä edistävän liikunnan toimikunnan mietinnön ehdotuksia läänikohtaisesti soveltaen sen mukaisesti mitä asiasta erikseen valtioneuvostossa ja opetusministeriössä päätetään.

Aikuisväestön työkyvyn ja terveyden edistämiseksi lääninhallitus osallistuu KKI-ohjelman terveysliikuntaverkostojen luomiseen yhdessä liikunnan aluejärjestöjen kanssa kiinnittäen huomiota erityisesti terveysliikunnan olosuhteisiin kunnissa.

Tulos: Laadukkaiden, turvallisten ja läänin asukkaiden tarpeista lähtevien liikuntapalvelujen alueellisesti tasapainoinen verkosto.
 Koko läänin alueella on toteutunut liikkuva iltapäivätoiminta.

Mittarit: Avustuspäätösten alueellinen jakautuminen; kpl ja euroina/maakunta/asukas tai nuori.
 Hakemus- ja rahoitussuunnitelmalausunnot.
 Koulutustilaisuudet, ohjauspalvelujen käyttö.
 Terveysliikuntaverkoston toimivuus.

5. Kansainvälinen toiminta

Lääninhallitus osallistuu kansainväliseen toimintaan osana alueiden Euroopan kehitystä. Toiminnallaan lääninhallitus edistää eri maiden koulutus-, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnan toimijoiden välistä yhteistyötä ja Suomen kulttuurivientiä, kulttuurien välistä vuorovaikutusta sekä eurooppalaisen identiteetin vahvistamista.

Taiteen toimialan kansainvälinen yhteistyö

Lääninhallitus osallistuu Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumi-toiminnan kehittämiseen ja toimeenpanoon siten, kuin alkuvuodesta 2005 valmistuneen foorumitoiminnan arvioinnin antamien tulosten perusteella asiasta erikseen päätetään. Samoin lääninhallitus osallistuu opetusministeriön vuonna 2005 valmistuvan Venäjää koskevan taiteen ja kulttuurin toimenpideohjelman ja maiden välillä sovittavan ensimmäisen taiteen ja kulttuurin yhteistyöohjelman toimeenpanoon.

Liikuntatoimi

Lääninhallitus varautuu lähettämään edustajansa kansainväliseen liikuntarakentamisseminaariin.

5.1. Bi- ja multilateraaliset alueiden väliset yhteistyöaktiviteetit

Opetustoimi

Lääninhallitus osallistuu kansainväliseen kuusivuotiaiden opetuksen arviointitutkimukseen yhdessä Ison Britannian ja Tanskan kanssa. Arviointiraportti julkaistaan suomeksi. Lääninhallitus (ruotsinkielinen yksikkö) osallistuu Pohjoismaiden Ministerineuvoston saaristoyhteistyöhön.

Kirjastotoimi

Kansainvälisyyden edistäminen tukemalla kirjastotoimen kansainvälisiä yhteyksiä, lisäämällä läänin kirjastohenkilöstön osallistumisvalmiuksia ja osaamista.

Kirjastotoimen kansainväliseen toimintaan sisältyy pohjoismainen yhteistyö, toimialan yhteydet kirjastoalan järjestöjen kautta ja EU-hankkeet aluetason toimijoiden kanssa.

Lääninhallitus edistää kansainvälisen toiminnan toteuttamista ministeriön päätösten ja erikseen osoittaman määrärahan mukaisesti.

Tulos: Toimivat alue- ja paikallistason yhteydet, osaamisen kansainväliset vaikutteet.

Mittarit: Yhteistyöhankkeet, asiantuntijavaihto.

Nuorisotoimi

Lääninhallitus kehittää alue- ja paikallistason yhteistyötä sekä verkottumista sekä vaikuttaa osaltaan osaamisen kansainvälisten vaikutteiden leviämiseen nuorisotyön toimijoiden keskuudessa seuraavien maiden/alueiden kanssa.

1. Platformverkostosopimus

Platformverkosto on Länsi-Suomen lääninhallituksen kansainvälisen toiminnan ja kahdenvälisen vaihdon poliittinen perusrakenne. Platform-verkostosopimuksen on allekirjoittanut 24 aluetta 20 maasta. Platformverkostosopimus allekirjoitetaan vuosittain vuositapaamisessa. Sopijapuolena on Länsi-Suomen lääninhallitus, toiminnan käytännön koordinaattorina toimii Nuorisokeskus Villa Elba. Länsi-Suomen lääninhallitus toteuttaa Platformverkoston yhteydessä myös kahden ja monenkeskistä yhteistyötä sekä edistää käytännön projektein nuorten, nuorten vapaaehtoistyöntekijöiden ja nuorten parissa toimivien liikkuvuutta.

Tulos: Läänin alueen kuntien nuorisotyöntekijöiden kansainvälinen yhteistyö on lisääntynyt ja nuorisovaihto-ohjelmia käytetään aktiivisesti. Syntyneiden yhteistyöverkostojen määrä.

Mittarit: Yhteistyöhankkeet ja asiantuntijavaihdot.

2. Itämeren alueiden konferenssin BSSSC:n nuorisopolitiikan ja työn yhteistyöryhmä.

Itämeren alueen alueiden yhteistyöorganisaatio Baltic Sea States Sub-Regional Cooperation on käynnistänyt nuorisokoordinaattorien verkoston. Läänin nuorisotoimi ylläpitää ja kehittää yhteyksiään verkostoon ja tiedottaa verkoston toiminnasta alueellaan.

Tulos: Läänin alueen kuntien nuorisotyöntekijöiden ja nuorten sekä nuorten vapaaehtoistyöntekijöiden kansainvälinen yhteistyö on lisääntynyt ja nuorisovaihto-ohjelmia käytetään aktiivisesti. Syntyneiden yhteistyöverkostojen ja projektien määrä.

Liikuntatoimi

Aluetason liikuntatoimen kansainvälisten yhteyksien luomista, paikallisen liikuntatoimen osallistumisvalmiuksien lisäämistä, liikuntakulttuurin kaksisuuntaista osaamisen välittämisestä ja kansainväliseen toimintaan osallistuvien yhteistyön kehittämistä varten lääninhallituksen liikuntatoimen toimintapolitiikkaan sisältyy kansainvälisyyden edistäminen. Liikuntatoimen kansainväliseen toimintaan sisältyy pohjoismainen yhteistyö, toimialan yhteydet EU:n kautta ja kahdenväliset hankkeet aluetason toimijoiden kanssa seuraaviin maihin: Italia, Unkari, Saksa ja Viro.

Lääninhallitus osallistuu kulttuurisopimukseen perustuvien ohjelmakohtien toteuttamiseen ministeriön päätösten ja erikseen osoittaman määrärahan mukaisesti.

Tulos: Toimivat alue- ja paikallistason yhteydet, osaamisen kansainväliset vaikutteet.

Mittarit: Yhteistyöhankkeet, asiantuntijavaihto.

5.2. Lähialueyhteistyö

Länsin hallitus tekee opetusministeriölle toimitettavaan suunnitelmaan perustuvaa viiranomaisyhteistyötä Luoteis-Venäjän, erityisesti Leningradin oblastin ja piirikuntien opetusviranomaisten sekä oppilaitosten kanssa valtion talousarvion momentilta 29.69.22 osoitettavalla määrärahalla sekä avustaa opetusministeriötä lähialueyhteistyön toimintastrategian toteuttamisessa toimimalla opetusministeriön yhteysverkossa.

Nuorisotoimi

5.2.1. Nuorisotoimen yhteistyön käynnistäminen Luoteis-Venäjän Novgorodin alueen kanssa.

Länsi-Suomen lääninhallitus käynnistää yhteistyössä nuorisokeskus Villa Elban kanssa vuoden 2005 aikana yhteistyön Novgorodin alueen nuorisotoimesta vastaavien tahojen kanssa. Tavoitteena on, että toiminta liittyy vuoden 2006 aikana osaksi läänin nuorisotoimen Platformverkostosopimusta.

5.3. Kansainväliseen yhteistyöhön liittyvät tiedotustehtävät yhteistyössä keskushallinnon kanssa.

Länsi-Suomen lääninhallitus osallistuu EU:n Leonardo- ja Sokratesohjelmien sekä Pohjoismaiden Ministerineuvoston Nordplus -ohjelmien tiedotukseen yhteistyössä keskushallinnon ja Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen CIMO:n kanssa.

6. Alueelliset erityistavoitteet ja erillishankkeet sekä mahdolliset kansalliset erillishankkeet tai pilotit

6.1. Osaamisen juurruttaminen käytännön työelämään eli OJU-projekti

Projektin tavoitteena on ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden turvaaminen Varsinais-Suomessa, ammatillisen koulutuksen vetovoiman lisääminen sekä koulutuksen ja työelämän välisen yhteistyön lisääminen.

Vuonna 2002 Varsinais-Suomen liiton vetämänä alkanut projekti siirtyi keväällä 2004 Länsi-Suomen lääninhallitukselle. Hanketta rahoitetaan maakunnan kehittämisrahan lisäksi kuntien, yksityisten sekä muun julkisen rahoituksen kautta.

Projektissa etsitään ja kokeillaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa erilaisia käytänteitä koulutuksen ja työelämän lähentämiseksi sekä ammatillisen koulutuksen vetovoiman lisäämiseksi. Varsinais-Suomen oppilaitosten ja elinkeinoelämän toimijoiden välille rakennetaan yhteistyöverkostoja ja uusia toimintamalleja, jaetaan tietoa koulutusmahdollisuuksista, ammateista sekä alueen tulevaisuus- ja työllisyysnäköymistä. Syksyllä 2004 käynnistyvät seutuseminaarit, joissa pureudutaan alueen osaamistarpeisiin nyt ja tulevaisuudessa.

Osana OJU-projektia käynnistetään myös pilottihanke, jossa alueen peruskoulujen yläasteikäisille rakennetaan yhteistyössä työnantajien sekä ammatillisten oppilaitosten kanssa tehokkaat, oppilaiden ammatinvalintaa tukevat TET-jaksot. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat alueen oppilaitokset, työnantajat, kehittämiskeskukset, opiskelijajärjestöt, vanhempainyhdistykset, kunnalliset päättäjät, elinkeinoelämän järjestöt sekä ammattijärjestöt.

Rakenerahastotoiminta

6.2. Alueosaaja-hanke

Länsi-Suomen lääninhallitus koordinoi opetusministeriön, lääninhallitusten ja kolmen pilottimaakunnan rahoittamaa Alueosaaja -hanketta (ESR). Tehtävänä on hankkeen hallinnointi sekä yhteydenpito muihin alueviranomaisiin aineiston kokoamiseksi ja tulosten käytön edistämiseksi. Tutkimustyön tekee Jyväskylän yliopiston taloustieteiden tiedekunnan tutkimuslaitos. Selvityksen tarkoituksena on arvioida, miten ESR-hankkeet edistävät alueellista osaamista ja alueiden kilpailukykyä. Tarkasteltavana ovat eri hallinnonalojen hankkeet tavoiteohjelmista 1, 2 ja 3 sekä Equal-ohjelmasta. Selvitys tehdään otokseen perustuen koko maan osalta, sekä oppivan alueen näkökulmasta koko maata perusteellisempina kolmen pilottimaakunnan osalta. Pilottimaakunnista kaksi (Keski-Suomi ja Satakunta) kuuluvat Länsi-Suomen lääniin ja yksi (Päijät-Häme) Etelä-Suomen lääniin. Pilottimaakuntien tarkastelussa hanketoiminnan vaikutusta suhteutetaan maakunnan omiin kehittämistavoitteisiin. Hanke jatkuu koko tulossopimuskauden erillismäärärahalla.

Tulos: Selvitys läänin pilottiseutukuntien hanketoiminnasta osaamisen ja alueellisen kilpailukyvyn kannalta.

Mittari: Osaamisen, alueellisen kilpailukyvyn ja yhteistoimintaedun lisäämistä edistävien hankkeiden määrä ja osuus rahoitetuista hankkeista.

Liikuntatoimi

Lähiliikuntapaikkojen kehittämishanke

Liikuntapaikkarakentamisen suuntaamiseksi lasten ja nuorten liikunnan sekä kunto- ja terveystoiminnan edellytyksiä suosivaksi lääninhallitus toteuttaa alueellaan lähiliikuntapaikkojen kehittämis- ja kokeiluhankkeen, jonka tarkoituksena on saada kokemuspäistä tietoa toimivista lähiliikuntapaikkojen toteutusmalleista ja lähiliikuntapaikoista valtionavun kohteena.

Tulos: Toiminnallisesti tarkoituksenmukaisten lähiliikuntapaikkojen verkostot, valtionavustusjärjestelmän kehittäminen lähiliikuntapaikkoja suosivaksi.

Mittarit: Lähiliikuntapaikkojen esimerkkihankkeet, lähiliikuntapaikkojen osuus avustetuista perustamishankkeista.

7. Toiminnan resurssointi

Sivistysosaston perustoiminnan rahoitus tulee sisäasiainministeriön ja lääninhallituksen vuosittain sovitun tulossopimuksen mukaan.

Lääninhallitus osoittaa tämän sopimuksen mukaiset alueellisen taidehallinnon henkilöstöresurssit sekä riittävät toimisto- ja kokoustilat, normaalin toimistovarustuksen sisältäen koneet (ml. tietohuolto) ja kalusteet niin hallintohenkilöstön kuin läänintaiteilijoiden osalta. Lääninhallitus laskuttaa opetusministeriötä läänintaiteilijoiden toimistotilojen osalta. Lääninhallitus huolehtii myös alueellisen taidetoimikunnan tukipalvelujen toimivuudesta.

Opetusministeriö tekee erikseen alaistensa alueellisten taidetoimikuntien kanssa vuotta 2005 koskevan alueellisten taiteen edistämistä koskevan tulossopimuksen.

Opetusministeriö tekee erikseen alaistensa alueellisten taidetoimikuntien kanssa vuotta 2005 koskevan alueellisten taiteen edistämistä koskevan tulossopimuksen.

Lääninhallitus varaa sivistysosaston tehtäviin vuonna 2005 seuraavat henkilöstöresurssit:

Henkilöstövoimavarat	82,1 htv, joka jakautuu seuraavasti vuonna 2004:
Koulutuksen toimialue	37,6 (josta ruotsinkielinen yksikkö 5,2)
Kirjastotoimi	5,1 (josta ruotsinkielinen yksikkö 0,2)
Nuorisotoimi	4,7
Liikuntatoimi	5,0 (lisäksi 4 sivutoimista rakennustarkastajaa)
Rakennerahastoasiat	15,3 (josta ruotsinkielinen yksikkö 3,1)
Taiteen toimialue	11,5
Johto ja yleishallinto	2,9 (josta ruotsinkielinen yksikkö 1,0)

Lisäksi teknisellä tuella työskentelee 9,0 htv ja erillismäärärahalta 1,0 htv (OJU-projekti)

Opetusministeriö päättää vuosittain lääninhallituksille osoitettavan teknisen tuen rahoitusmäärän tavoite 3-ohjelman osalta ja irrottaa lääninhallituksille maakuntien yhteistyöasiakirjoissa ja seurantakomiteoissa määritellyn teknisen tuen tavoiteohjelmien 1 ja 2 osalta.

Opetusministeriön ohjauksessa olevat toimintamenot:

- * Rakennerahastotoiminta; ESR, EAKR, kansallinen vastinrahoitus
- * Opetushenkilöstön täydennyskoulutus
- * Kirjastotoimen kehittäminen
- * Kansalliset nuorten työpajat
- * Nuorisotyön alueellinen kehittämisraha
- * Koululaisten iltapäiväkerhotoiminta/nuorisotoimi
- * Nuorisotoimen toimintamääräraha
- * Liikuntapaikat, enintään 700 000 euroa
- * Lasten ja nuorten iltapäivätoiminta/liikuntatoimi
- * Liikuntatoimen toimintamääräraha
- * Muut projektit

8. Tulossopimuksen toteutumisen seuranta ja arviointi sekä palaute

Lääninhallituksen toiminnan tuloksellisuuden seuraamiseen ja tulosopimuksen toteutumisen arvioimisen kehittämiseksi perustetaan tietotuotantoprojekti.

Lääninhallituksen tulosraportti toimitetaan opetusministeriöön vuosittain 15.3. mennessä.

Kirjastotoimen kirjallisuusmenot ilmoitetaan 14.3.2005 mennessä. Seurantaraportti sisältää koulutus-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopoliittisen aluekatsauksen sovittujen alueindikaattoreiden pohjalta. Lääninhallituksen omista toimista ko. tavoitteiden saavuttamiseksi raportoidaan toimenpidekuvaus. Tulostavoitteiden seurantatiedoista laaditaan tulokinnallinen analyysi ja sen perusteella tehdään kehittämis ehdotukset järjestelmätason toiminnan kehittämiseksi. Tulossopimuskauden jälkeisenä vuonna maaliskuun loppuun mennessä annetaan lääninhallituksen oman toiminnan vaikuttavuusarviointi.

Opetusministeriö antaa kirjallisen palautteen lääninhallitusten toiminnasta viimeistään tulosvuotta seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä.

Lääninhallitukset antavat vastaavasti palautteen vuosittain käytävien tuloskeskustelujen yhteydessä opetusministeriölle tulosohjauksen toimivuudesta ja sen edelleen kehittämistä.

Mikäli olosuhteissa tapahtuu sopimuskauden aikana muutoksia (esim. lisätehtävät, delegointi, voimavaramuutokset) sovitaan tämän sopimuksen mahdollisesta muuttamisesta erikseen.

Opetusministeriössä 21.12.2004

Markku Linna
kansliapäällikkö
opetusministeriö

Rauno Saari
maaherra
Länsi-Suomen lääninhallitus

LIITE 1

Lääninhallituksen perustehtäviä määrävät säädökset:

Lääninhallituksen toiminta perustuu lääninhallituslakiin (22/1997) ja –asetukseen (120/1997). Tehtäviä hoitaessaan lääninhallituksen tulee toteuttaa valtakunnallisia ja alueellisia tavoitteita läänin alueen asukkaiden tarpeiden mukaisesti.

Peruspalvelujen arviointi: Lääninhallituslain muutos 7.4.2000; 348/2000.

Rakennerahastoasiat: A opetushallituksen ja lääninhallituksen toimivallasta rakennerahastoasioissa 933/1.11.2001 sekä rakennerahastoasioihin liittyvä muut lainsäädäntö

Investointihankkeet koulutuksen toimialueen, kirjasto- ja liikuntatoimessa; Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettu laki 635/1998.

Koulutuksen toimialueeseen liittyvää toimintaa ohjaavat seuraavat säädökset:
muutoksenhaku; POL, POA, LL, LA, AKL, AKA, AAL, AAKL, TPL, YTA
laillisuusvalvonta; Kuntalaki ja Laki valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta (634/1998)
Asetus ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakujärjestelmästä 1197/1998, Asetus ammattikorkeakoulujen yhteishakujärjestelmästä 1191/1998
ammattillisen lisäkoulutuksen valtionavustukset: asetus aikuisten koulutustason kohottamisohjelmasta

Kirjastolaki (904/1998) ja -asetus (1078/1998)

Liikuntalaki (1054/1998) ja -asetus (1055/1998)

Nuorisotyölaki (235/1995)

Alueiden kehittämislaki(602/2002)

Laki rakennerahasto-ohjelmien kaupallisesta hallinnoinnista (1353/1999)

Valtionavustuslaki (688/2001)